

Inspraakbundel

Zienswijzen op ontwerpbesluiten Net op Zee Nederwiek 1

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	4

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen	5
Alfabetisch overzicht organisatie en zienswijze	6
Zienswijze 202500524 tot en met 202500640	7

Woord vooraf

Van vrijdag 21 februari tot en met donderdag 3 april 2025 lagen voor het project Net op Zee Nederwiek 1 (fase 3) ontwerpbesluiten ter inzage. Het ging om werkplan Veerse Meer en werkplan Veerse Gatdam. In deze periode kon u hierop reageren.

Het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en TenneT TSO B.V. zijn van plan een ondergrondse hoogspanningsverbinding te realiseren vanaf het windenergiegebied Nederwiek in de Noordzee via het Veerse Meer naar de gemeente Borsele. Onderdeel van deze verbinding is een platform op zee, een ondergronds kabelsysteem door de Noordzee, het Veerse Meer en over land en een nieuw converterstation op land.

Waarom is dit project nodig?

Door het gebruik van olie, kolen en aardgas warmt de aarde op en verandert ons klimaat. Om dit tegen te gaan, stapt Nederland over op duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Voor deze overstap zijn aanpassingen aan ons elektriciteitsnet nodig, zoals extra aansluitingen voor windmolenparken op zee naar het vasteland.

Zienswijzen

Op de ontwerpbesluiten zijn binnen de reactietermijn in totaal 3 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.rvo.nl/noz-nederwiek-1.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Net op Zee Nederwiek 1 en alle bijbehorende documenten vindt u op www.rvo.nl/noz-nederwiek-1. Heeft u vragen over de procedure? Bel dan met telefoonnummer 070 379 89 79.

Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbesluiten Net op Zee Nederwiek 1, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

Van vrijdag 21 februari 2025 tot en met donderdag 3 april 2025 liggen voor het project Net op Zee Nederwiek 1 (fase 3) ontwerpbesluiten ter inzage. Het gaat om werkplan Veerse Meer en werkplan Veerse Gatdam. In deze periode kunt u hierop reageren.

Het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en TenneT TSO B.V. zijn van plan een ondergrondse hoogspanningsverbinding te realiseren vanaf het windenergiegebied Nederwiek in de Noordzee via het Veerse Meer naar de gemeente Borsele. Onderdeel van deze verbinding is een platform op zee, een ondergronds kabelsysteem door de Noordzee, het Veerse Meer en over land en een nieuw converterstation op land. In deze kennisgeving leest u wat het project inhoudt en hoe u kunt reageren.

Waarom is dit project nodig?

Door het gebruik van olie, kolen en aardgas warmt de aarde op en verandert ons klimaat. Om dit tegen te gaan, stapt Nederland over op duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Voor deze overstap zijn aanpassingen aan ons elektriciteitsnet nodig, zoals extra aansluitingen voor windmolenparken op zee naar het vasteland.

Wilt u reageren?

U kunt van vrijdag 21 februari 2025 tot en met donderdag 3 april 2025 reageren op de ontwerpbesluiten van werkplan Veerse Meer en werkplan Veerse Gatdam. Dit heet het indienen van een zienswijze. In deze periode kunt u de documenten met informatie over het ontwerpbesluit bekijken op www.rvo.nl/noz-nederwiek-1.

U kunt op meerdere manieren een zienswijze indienen.

- Bij voorkeur digitaal via de website www.rvo.nl/noz-nederwiek-1
- Per post:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op Zee Nederwiek 1
Postbus 111
9200 AC Drachten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.
- Telefonisch op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Net op Zee Nederwiek 1 en alle bijbehorende documenten vindt u op www.rvo.nl/noz-nederwiek-1. Heeft u vragen over de procedure? Bel dan met telefoonnummer 070 379 89 79.

Heeft u hulp nodig?

De overheid vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Niet iedereen is even handig met computers. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. Door te klikken op uw zienswijzenummer wordt u automatisch doorverwezen naar de zienswijze. De zienswijzen zijn opgenomen vanaf pagina 7.

Zienswijzen op ontwerpbesluiten Net op Zee Nederwiek 1

Registratienummer	Zienswijzenummer
202500524	202500524
202500544	202500544
202500640	202500640

Alfabetisch overzicht organisatie en zienswijze

Zienswijze op ontwerpbesluiten Net op Zee Nederwiek 1

Zienswijzenummer	Organisatie
202500640	Zeeuwse Milieufederatie, MIDDELBURG

Zienswijze 202500524 tot en met 202500640

Verzonden: 3/9/2025 5:17:19 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Net op zee Nederwiek 1 - fase 3 - OB

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Nut en noodzaak om nu reeds dit plan te realiseren

103897551_10654553_aanlanding_Veersemeer.pdf

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

niet van toepassing

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Recente ontwikkelingen maken wind op zee dusdanig onaanvaardbaar dat TenneT al heeft gepleit voor meer steun, omdat ze ziet dat haar stekkerstation infrastructuur onbenut zal blijven.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

De netwerkkosten van de uitbreiding van het elektriciteitsnet worden met name op de huishoudens afgewenteld. Als de investeringen in het net ongebruikte infrastructuur oplevert dan leidt dit tot een onnodige verhoging van mijn elektriciteitsrekening.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Het formaat waarin commentaar aangeleverd moet worden, met verplichte velden voor de verschillende rubrieken, is onnodig beperkend.

Tav ministerie van KGG

Tav ministerie van Financiën als aandeelhouder TenneT

Zoals het IBO betoogt in haar rapport [bekostiging Elektriciteitsinfrastructuur](#) is het niet duidelijk of België en Duitsland bereid zijn bij te dragen aan de netwerkkosten van wind op zee, waarop ze aanbeveelt hier voorlopig minder aan uit te geven.

We lopen nu een gereede kans dat Wind op Zee zich zal ontwikkelen tot een 2e Betuwelijn.

De Betuwelijn is aangelegd op aandrang van de Nederlandse industrie/haven van Rotterdam. De lijn loopt echter voor de Duitse grens dood, omdat er in Duitsland geen behoefte meer aan was, en de verwachte verkeersstromen bleven uit, met als gevolg dat de exploitatie nog altijd negatief is, terwijl de Nederlandse Staat er miljarden in heeft afgezonken.

In de energietransitie lijkt nu hetzelfde te gebeuren. De elektrificatie van de industrie stakt. De energie grootverbruikers klagen over hoge elektriciteits- en netwerkkosten en zouden vanuit kosten optiek beter af zijn in een land met goedkopere stroom zoals in Zuid-Europa of Marokko. Nederland en Europa lijken ook nog op het punt te staan om hun duurzame ambities terug te schroeven. Ondertussen wordt door Tennet zwaar geïnvesteerd in stekkerstations op de Noordzee en aanlanding vanaf die stekkerstations. We zien nu al dat er bij harde wind geen afnemers zijn te vinden voor al die stroom met als gevolg negatieve stroomprijzen. Windpark exploitanten zien daarmee hun business case in rook opgaan en schrijven zich niet meer in op nieuwe te vergunnen windparken. De stekkerstation infrastructuur is dus voorlopig niet nodig. Stop nu dus voorlopig met de uitrol van deze infrastructuur totdat duidelijker is wat de toekomstige vraag zal zijn. Bedenk dat al deze investeringen in het netwerk terug zullen komen als netwerk kosten, waardoor de animo om te elektrificeren nog geringer wordt. Voorkom dat Wind op Zee een 2e Betuwelijn wordt.

Verzonden: 3/25/2025 11:14:04 AM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Net op zee Nederwiek 1 - fase 3 - OB

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Het hele besluit en met name de aanlanding in Zeeland

104144409_10688969_zienswijze_aanlanding_Nederwiek_1.pdf

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

nvt

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Gebrek aan vraag naar stroom in Zeeland

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Ja, door onnodige kosten te maken wordt onze stroom alsmaar duurder

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Zoals de Raad van State heeft aangegeven is er behoefte aan een visie mbt de toekomst van de Nederlandse industrie en daarmee van de toekomstige stroombehoefte.

Tav. Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Net op Zee - Nederwiek 1

Datum: 25 maart 2025

Onderwerp: zienswijze bij ontwerpbesluiten Net op Zee - Nederwiek 1

Als inwoner van de gemeente [REDACTED] maak ik graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de ontwerpbesluiten

Ik wil u een boodschap geven:

Bezint eer gij begint

Waarom deze boodschap? Daar zijn een aantal redenen voor:

1. De stroom uit het windpark Nederwiek 1 kan mijns inziens beter aan land worden gebracht in de buurt van Tata Steel
2. De Zeeuwse industrie heeft deze stroom voorlopig niet nodig
3. Nederland moet nu niet inzetten op het exporteren van stroom naar België, maar eerst zijn eigen stroomproblematiek aanpakken en oplossen
4. Er is een verminderde belangstelling voor investeren in windmolenparken op zee.

Toelichting op bovenstaande punten

Punt 1 De stroom uit het windpark kan beter aan land worden gebracht in de buurt van Tata Steel

Door deze windenergie beschikbaar te maken voor Tata Steel helpen we deze zeer vervuilende industrie te verduurzamen en daardoor ook veel maar dan ook veel minder vervuilend te zijn. We investeren hiermee in werkgelegenheid van minimaal 8000 werknemers van Tata Steel en waarschijnlijk nog enkele duizenden mensen werkzaam in toeleverende bedrijven. Daarnaast helpen we zo mee dat deze voor Nederland unieke industrie behouden kan blijven.

Om dit mogelijk te maken moet de aanlanding in de buurt van Tata Steel plaatsvinden. Door deze gelijkspanning stroom direct beschikbaar te maken voor Tata Steel, dus zonder tussenkomst van het landelijk hoogspanningsnet. Hierdoor wordt het landelijk hoogspanningsnet ontlast en Tata volledig ontkoppeld van dit net. Tata maakt op die manier ook gegarandeerd gebruik van windstroom en kan geen stroom uit andere bronnen benutten. Bijkomend voordeel is dat Tata de gelijkstroom direct kan inzetten voor de elektrolyse van ijzererts zonder dat er wisselstroom van het hoogspanningsnet omgezet moet worden in gelijkstroom. Uiteraard zal Tata dan wel moeten investeren in buffer capaciteit, want er zal niet op elk moment voldoende stroom van het windpark komen.

Punt 2 De Zeeuwse industrie heeft deze stroom voorlopig niet nodig

Dow Terneuzen

Dow Terneuzen krijgt tussen 2028 en 2043 een rijkssubsidie van maximaal 240 miljoen euro per jaar. Het totaalbedrag kan daarmee oplopen tot 3,6 miljard euro over vijftien jaar. Dow krijgt de subsidie om haar CO2-uitstoot af te vangen en via de Rotterdamse haven op te slaan onder de Noordzee. Dus elektrificering is hierdoor voorlopig niet aan de orde.

Yara Sluiskil

Yara wil inzetten op groene ammoniak, maar heeft aangegeven dat in Nederland geproduceerde waterstof veel te duur is om ammoniak te produceren. Groene ammoniak zal door Yara geïmporteerd gaan worden uit het buitenland en wel uit landen waar het produceren van groene stroom goedkoop genoeg is voor Yara.

CES 3.0 van de Schelde-. Deltaregio

Uit de CES 3.0 blijkt dat er in 2030 ongeveer 0.9Kw capaciteit nodig is, dit is inclusief een inschatting van de stroomvraag voor Dow Terneuzen en Yara Sluiskil, maar door bovenstaande argumenten zal deze inschatting sterk naar beneden moeten worden bijgesteld.

Punt 3 Nederland moet nu niet inzetten op het exporteren van stroom naar België, maar eerst zijn eigen stroomproblematiek aanpakken en oplossen

Nederlandse burgers en bedrijven betalen, middels netwerkkosten, momenteel mee aan de transportcapaciteit die nodig is om (wind) stroom te kunnen exporteren naar het buitenland.

Het lijkt mij verstandiger om te investeren in het Nederlandse stroomnet, maar wel op een efficiënte manier. Dus niet meer veel stroom op een beperkt aantal plekken aan land brengen of op een beperkt aantal plekken opwekken en vervolgens de stroom transporteren via het hoogspanningsnet door het hele land, maar zoveel mogelijk aan land brengen en/of opwekken op die plekken waar stroom nodig is en dan direct beschikbaar maken voor grootafnemers.

Punt 4 Er is een verminderde belangstelling voor investeren in windmolenparken

Op dit moment daalt de belangstelling voor het aanleggen van nieuwe windparken, dit komt door de stijging van de bouwkosten en de lage prijs van de opgewekte stroom. Een aantal bedrijven heeft al aangegeven geen belangstelling te hebben om mee te dingen naar de bouw van een volgend windpark. De lage en bij tijden negatieve prijs van de stroom wordt veroorzaakt door een achterblijvende vraag naar deze stroom. Dat laatste is deels ook veroorzaakt door de netcongestie op het land.

Daarnaast is de ACM onlangs gestart met de voorbereidingen van een invoedingstarief voor grote stroomproducenten. De ACM vindt het belangrijk dat grote stroomproducenten op een eerlijke manier bijdragen aan de stijgende kosten voor uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnetwerk.

Als gevolg van bovenstaande punten is het voorlopig onwaarschijnlijk dat er nog veel windparken op zee gebouwd gaan worden. Het is daarnaast niet verstandig om het huidige aanbod van zeewind stroom grotendeels in het Sloegebied in Borsele te laten aanlanden, gezien mijn eerdere opmerkingen dat deze grote hoeveelheid stroom in Zeeland niet nodig is.

Overige argumentatie

Uit rapport IBO Bekostiging Elektriciteitsinfrastructuur

Sterker sturen op het dichterbij elkaar plaatsen van opwek, gebruik en opslagcapaciteit kan de investeringsopgave verminderen dan wel een extra stijging voorkomen.

Niet alles kan overal. Er is toenemende belangstelling voor het aansluiten van batterijen en elektrolyzers; de crux is deze op de goede plek neer te zetten en te zorgen dat ze netcongestie verminderen in plaats van vergroten

Het is wenselijk dat de Nederland in Europa pleit voor een kostendeling tussen landen en het momentum benut om een strategische onderhandelingspositie te verwerven.

Het Nederlandse en het Europese elektriciteitsnet zijn nauw met elkaar verbonden en Nederland is ondertussen netto exporteur van (duurzame) elektriciteit, terwijl ook andere landen minder afhankelijk willen zijn van onbetrouwbare landen. Op dit moment betalen buurlanden niet voor het transport via Nederland en vice versa. Dit vraagt om bilaterale afspraken

Toekomst Zeeuwse energiehubs

Nog meer stroom naar Zeeland brengen zal gezien de geringe vraag aan stroom in Zeeland enkel leiden tot de noodzaak om nog meer hoogspanningsleidingen door Zeeland richting elders aan te leggen, om deze stroom af te voeren. Hetgeen in directe tegenspraak is met het eerst genoemde uitgangspunt van de IBO studie.

Verzonden: 4/2/2025 2:52:05 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Net op zee Nederwiek 1 - fase 3 - OB
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Kousteensedijk
Huisnummer: 7
Postcode: 4331 JE
Woonplaats: Middelburg
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Maatschappelijke organisatie
(Mede) namens:
Organisatie: Zeeuwse Milieufederatie

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

Onze zienswijze heeft betrekking op Ontwerpbesluiten fase 3 - Net op Zee - IJmuiden Ver Alpha én Ontwerpbesluiten fase 3 - Net op Zee - Nederwiek 1.

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

ZMf is van mening dat de natuur- en milieuorganisaties onvoldoende worden meegenomen in het Stakeholdermanagement (hoofdstuk 5). Enkel Staatsbosbeheer is als beheerder van natuurgebied De Schotsman op Noord-Beveland vermeld als stakeholder.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Vogelbescherming, Natuurmonumenten, Het Zeeuwse Landschap en de Zeeuwse Milieufederatie worden niet vermeld als stakeholder. Deze natuurorganisaties hebben zorgen over de nadelige gevolgen van deze projecten voor de natuur, en voor de natuur van het Veerse Meer en de Oosterschelde in het bijzonder. Denk hierbij aan geluidshinder, zowel boven als onder water, trillingen, baggerwerkzaamheden, vertroebeling en sedimentatie, aanleggen van werkterreinen, het uitvoeren van werkzaamheden op de werkterreinen en transportbewegingen van en naar de werkterreinen.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Natuurorganisaties komen op voor de natuur. Door deze organisaties te betrekken bij het stakeholdermanagement kan (onherstelbare) schade aan natuur en milieu worden voorkomen of er kan met de natuurorganisaties gezocht worden naar oplossingen voor natuurherstel.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Wij vragen u om de natuurorganisaties meer te betrekken bij het stakeholdermanagement.

Daarnaast vragen wij om aandacht voor het natuurinclusief aanleggen en bouwen van de energie infrastructuur. In de stukken die ter inzage liggen, zijn wij het woord 'natuurinclusief' niet tegengekomen.